

”Vi bedömer att prognostiserat resultat i delårsrapporten är i enlighet med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning.”

Granskning av delårsrapport 2021

Eksjö kommun

Camilla Karlsson, KomRedo AB

2021-10-22

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Revisionskriterier	2
3. Syfte	2
4. Metod	3
5. Bestämmelser och anvisningar	3
6. Förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkningar	4
7. Bedömning utifrån fullmäktiges mål	5
7.1 Styrningen	5
7.2 KF mål 2021	5

1. Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Eksjö kommun har KomRedo genomfört en granskning av delårsrapporten per 2021-08-31. Granskningen ska ge underlag för revisorernas bedömning om delårsrapporten.

Förvaltningsberättelsen innehåller en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamheter och resultat sedan senaste årsredovisning. Upplysningar lämnas om kommunens förväntade resultat och ställning avseende ekonomi och verksamhet, drift- och investeringsredovisning i jämförelser mot budget och helårsprognos samt bedömningar görs om måluppfyllelse. Prognos avseende balanskravsresultat och avsättning till resultatutjämningsreserv lämnas.

Kommunen redovisar sammanställda räkenskaper med tillämpning av samma redovisningsprinciper som i senaste årsredovisning. Värderingar, klassificeringar och periodiseringar i delårsrapporten grundar sig i högre grad på uppskattningar och bedömningar. Delårsrapporten är i allt väsentligt upprättad i överensstämmelse med gällande lagkrav och rekommendationer.

Kommunen redovisar bättre resultat jämfört med budget i prognosen främst till följd av högre skatteintäkter. Vi noterar att kostnaderna ökat mer än intäkterna. Verksamheterna redovisar ökande negativa budgetavvikelser (-23,7 mnkr; -7,8 mnkr år 2020). Den finansiella analysen utvisar att fem av sex finansiella mål nås. Soliditeten ökar men når inte budgeterad nivå i prognosen.

Utgångspunkter för styrningen och fullmäktiges ambitioner i effekt- och verksamhetsmål kommer tydligt till uttryck i kommunprogrammet och budgeten. Målens koppling till fullmäktiges mål och riktlinjer för en god ekonomisk hushållning är inte lika tydlig. Kommunen redovisar att måluppfyllelse avseende verksamhetsmålen nås delvis.

Bedömning

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet i delårsrapporten är förenligt med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning med undantag för soliditetsmålet.

Vi kan inte uttala oss om resultatet i delårsrapporten är i enlighet med fullmäktiges verksamhetsmässiga mål då de inte låter sig bedömas utifrån riktlinjerna om god ekonomisk hushållning.

2. Revisionskriterier

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Eksjö kommun har KomRedo genomfört en granskning av delårsrapporten per 2021-08-31. Granskningen utgör underlag för revisorernas bedömning om delårsrapporten och förutsättningarna för den fortsatta styrningen mot fullmäktigemålen.

Av kommunallagens 11 kap 16 § följer att fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport som upprättas enligt 13 kap 1 § lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, LKBR. Revisorerna ska bedöma om resultaten i den delårsrapport som behandlas i fullmäktige är förenliga med de mål fullmäktige beslutat (KL 12 kap 2 §). Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av delårsrapporten.

Granskningen genomförs med utgångspunkt i kommunallagen (KL), lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) samt interna beslut, riktlinjer och anvisningar. Granskningen genomförs i den omfattning som följer av god revisionsd i kommunal verksamhet (SKR).

3. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Granskningen syftar även till att verifiera att kommunen upprättar delårsrapport och att delårsrapporten är upprättad i enlighet med de lagar, rekommendationer och anvisningar som gäller. Med hänsyn till krav på snabb information och med beaktande av kostnadsaspekter samt för att undvika upprepning av tidigare lämnad information kan kommunen välja att i mindre omfattning än i årsredovisningen tillhandahålla information i delårsrapporten. Underliggande frågor är:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagkrav, rekommendationer och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning?

4. Metod

Granskningen genomförs med inriktning och omfattning i överensstämmelse med god revisionsledning uttryckt i bland andra standard för översiktlig granskning (SÖG 2400). Vi inhämtar informationer genom dokumentation och analysunderlag för bedömningar om:

- delårsrapporten innehåller de upplysningar och uppgifter som krävs och att rekommendationer efterlevs
- rutiner för analyser, avstämningar och arbetet för att säkerställa väsentliga poster för den finansiella rapporteringen
- bokslutsprocessen och rimligheten kring interna anvisningar och om de följts
- rimligheten i kommunstyrelsens utvärdering om mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning har nåtts och följts
- andra förhållanden av betydelse för styrningen och uppföljningen

5. Bestämmelser och anvisningar

Av LKBR och rådets rekommendation (RKR R17) framgår att kommunerna ska upprätta en delårsrapport minst en gång under räkenskapsåret från årets början. Delårsrapporten ska innehålla en resultaträkning, balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse med innebörden att informationen som lämnas kan vara mer översiktlig. Dessutom ska en samlad – men översiktlig – beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet ingå.

Det är upp till varje kommun att avgöra om de kommunala koncernföretagen ska omfattas av delårsrapporten. Detta gäller såväl räkenskaperna som den förenklade förvaltningsberättelsen. Kommunerna bör härvid beakta om sammanställda räkenskaper krävs för att möjliggöra en relevant och tillräcklig grund för utvärdering av god ekonomisk hushållning.

Den som har tillgång till delårsrapporten förutsätts även ha tillgång till kommunens senaste årsredovisning. Följaktligen lämnar delårsrapporten information främst om händelser och omständigheter som avser tiden efter senaste årsredovisningen.

Samma redovisningsprinciper som används i årsredovisningen ska tillämpas vid upprättande av en delårsrapport. Värderingar, klassificeringar och periodiseringar i delårsrapporter kan dock i högre grad än i årsredovisningar grunda sig på uppskattningar och bedömningar. När byte av redovisningsprincip sker, ska den redovisningsprincip som kommer att tillämpas i efterföljande årsredovisning tillämpas även i delårsrapporterna. Ett byte av redovisningsprincip ska redovisas genom att jämförelsuppgifter omräknas med tillämpning av den nya redovisningsprincipen.

Kommentar

Upplysningar om att bestämmelserna i LKBR tillämpas saknas (liksom tidigare år). Kommunen uppger om att redovisningen av intäkter görs enligt rådets rekommendationer. Ersättningar från Migrationsverket periodiseras i strid med rådets rekommendation RKR R2 enligt vår uppfattning.

I vårt avstämningsarbete mot bokslutsspecifikationer saknas underlag eller har kompletteringar och rättelser gjorts efterhand. Vår uppfattning är att bokslutet inte upprättats med samma detaljeringsgrad som i årsbokslutet och i högre grad grundas i uppskattningar och bedömningar. Bokslutsprocessen med tillhörande övergripande kontrollrutiner behöver ses över och förbättras.

6. Förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkningar

Delårsrapporten behöver inte innehålla en fullständig förvaltningsberättelse, utan bara en förenklad förvaltningsberättelse. Den förenklade förvaltningsberättelsen ska minst innehålla följande avsnitt:

- Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas.
- Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.
- En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

För varje post eller delpost i resultaträkningen ska belopp för motsvarande period under närmast föregående räkenskapsår, prognos för resultatet för räkenskapsåret och budget för innevarande räkenskapsår redovisas. För varje post eller delpost i balansräkningen ska belopp för motsvarande post för närmast föregående räkenskapsårs utgång redovisas.

Definitionerna av tillgång, skuld, intäkt och kostnad måste vara uppfyllda för att en post ska tas in i balans- eller resultaträkningen. Periodisering ska följaktligen göras enligt samma principer som i årsredovisningen. Intäkter och kostnader som uppkommer med säsongsvariationer, cykliska variationer eller på annat oregelbundet sätt under räkenskapsåret ska således inte redovisas innan de har uppkommit.

En delårsrapport ska innehålla upplysningar i not om:

- att samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen;
- säsongsvariationer eller cykliska effekter som har påverkat verksamheten;
- karaktären och storleken på jämförelsestörande och extraordinära poster samt deras effekt på tillgångar, skulder, eget kapital och resultat;
- effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar som har redovisats under tidigare räkenskapsår, om de har en väsentlig effekt på den aktuella rapportperioden;
- förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser som inträffat efter räkenskapsårets början.

Kommentarer

Förvaltningsberättelsen innehåller en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamheter och resultat sedan senaste årsredovisning. Upplysningar lämnas om kommunens förväntade resultat och ställning avseende ekonomi och verksamhet, drift- och investeringsredovisning, jämförelse mot budget och

helårsprognos samt bedömningar om måluppfyllelse. Prognos avseende balanskravsresultat och avsättning till resultatutjämningsreserv lämnas.

Kommunen redovisar sammanställda räkenskaper och anger att rådets rekommendation avseende delårsrapport (RKR R17) följs. Uppgiften stämmer inte helt överens med övriga upplysningar då bokslutet inte upprättats med samma precision som i årsbokslutet vid exempelvis nedskrivningar. Våra iakttagelser kring specifikationer av balansposter indikerar att bokslutet grundas i högre grad på uppskattningar och bedömningar vilket kommunen borde upplysa om.

De finansiella rapporterna ligger till grund för den finansiella analysen och bedömningar om resultaten når fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning¹. Kommunen redovisar bättre resultat jämfört med budget i prognosen främst till följd av högre skatteintäkter. Vi noterar att kostnaderna ökar mer än intäkterna. Verksamheternas negativa budgetavvikelse ökar (-23,7 mnkr; -7,8 mnkr år 2020). Soliditeten ökar men når inte budgeterad nivå i prognosen. Hänsyn behöver tas till ansvarsförbindelsen när det gäller pensioner och nödvändigheten av fortsatta höga årliga resultat för att klara framtida åtaganden. Ett ökat fokus på verksamheternas budgetföljsamhet behövs för att klara de finansiella målen framgent.

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad enligt gällande lagkrav och rekommendationer.

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet i delårsrapporten är förenligt med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning med undantag för budgeterat soliditetsmål.

7. Bedömning utifrån fullmäktiges mål

7.1 Styrningen

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange de finansiella mål samt mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Utvärderingen av fullmäktiges finansiella mål görs i delårsrapportens finansiella analys som redovisas i avsnitt ovan.

Utgångspunkter för styrningen uttrycks i kommunprogrammet och i den årliga budgeten. Effektmålen är långsiktiga då de sträcker sig över och ska uppnås under mandatperioden. Styrningen ges ett tydligt uttryck i budgeten genom grunduppdrag, utveckling av verksamheten med koppling till fullmäktigemålen samt ekonomi i överensstämmelse med tilldelad budgetram. Politiska prioriteringar och ambitioner inom givna ramar hanteras i budgetberedning som utmynnar i förslag om förvaltnings- och sektorsramar som följs upp löpande. Några kriterier för årlig bedömning kring måluppfyllelsen med utgångspunkt i en god ekonomisk hushållning har inte uttryckts.

7.2 KF verksamhetsmål 2021

Måluppfyllelsen mäts genom ett antal fastställda indikatorer i program och budgeten 2021². Indikatorer och mål följs upp och utvärderas utifrån färgsättningar enligt följande:

Grön	Målet/indikatorn har nåtts eller förväntas nås
Gul	Målet/indikatorn är delvis uppnått
Röd	Målet/indikatorn är ej uppnått
Blå	Har ej gått att bedöma/mätning sker på helår

En sammanlagd bedömning görs per mål och en sammanfattande bedömning görs om att målen nås delvis.

¹ Budget 2021 – 2022, plan 2023, KF 2020-11-22 § 186.

² Kommunprogrammet 2020-2023, KF 2019-10-24 § 397; (fotnot nr 1).

Effektmål	Kommunstyrelsens kommentar
Eksjö kommuns invånare upplever att de mår bra och känner sig nöjda med sin livssituation.	Sammanlagd bedömning: Fler än hälften av indikatorerna är inte uppnådda, vilket ger bedömningen att effektmålet om livskvalitet inte är uppnått.
Eksjö kommun ska upplevas vara en attraktiv kommun att besöka, leva och verka i.	Sammanlagd bedömning: 3 av 4 indikatorer är inte uppnådda. Fler än hälften av indikatorerna är inte uppnådda. Bedömningen är att effektmålet om attraktivitet inte är uppnått.
Eksjö kommuns invånare ska uppleva att det finns möjlighet att vara delaktiga och påverka kommunens utveckling.	Sammanlagd bedömning: Två av tre indikatorer är mätta. Indikatorn om valdeltagande mäts vid respektive val och är inte med i bedömningen om effektmålet när det inte är val. Ingen säkerställd förändring har skett jämfört med basvärdet som är fastställt i kommunprogrammet. 2 av 2 indikatorer är delvis uppnådda varför bedömningen är att effektmålet om delaktighet delvis är uppnått.
Eksjö kommun ska ha en robust och hållbar infrastruktur samt ett varierande utbud av boendeformer i olika delar i kommunen.	Sammanlagd bedömning: Det är fem indikatorer kopplat till effektmålet samhällsplanering. Två indikatorer är uppnådda, en är delvis uppnådd och två indikatorer är inte uppnådda. Fler än hälften av indikatorerna är antingen uppnådda eller delvis uppnådda. Sammanlagd bedömning är att effektmålet är delvis uppnått.

Kommentar

Grunderna för kraven på god ekonomisk hushållning återfinns i kommunallagen. Sett över tid hör det till god ekonomisk hushållning att ha balans mellan inkomster och utgifter samt att verksamheterna utövas på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Ändamålsenligheten handlar om att verksamheten är inriktad på de mål som gäller för den, dvs regelefterlevnad, hög kvalitet samt fullmäktiges ambitioner. Ekonomistyrningen är grunden genom fullmäktiges beslut om ekonomiska ramar.

God ekonomisk hushållning har definierats i fullmäktiges riktlinjer och i budgetens finansiella mål. Det för med sig krav på verksamheterna att beskriva de konsekvenser för verksamheten som följer av fullmäktiges mål för årets resultat, soliditet, självfinansiering m.m. Kopplingen mellan fullmäktiges verksamhets- effekt/mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning bör tydliggöras genom verksamheternas konsekvensbeskrivningar och bedömningar om utfall för de finansiella målen, både i budget och uppföljningen.

Det går inte utläsa, av kommunprogram eller budget, kopplingen mellan fullmäktiges verksamhetsmässiga mål, uttrycka i effektmål, och fullmäktiges riktlinjer för en god ekonomisk hushållning.

Bedömning

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet i delårsrapporten är förenligt med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning med undantag för soliditetsmålet.

Vi kan inte uttala oss om resultaten i delårsrapporten är i enlighet med fullmäktiges verksamhetsmässiga mål då de inte låter sig bedömas utifrån riktlinjerna om god ekonomisk hushållning.

KomRedo, dag som ovan

Camilla Karlsson, Certifierad kommunal revisor